

Dosarul nr. 2ra-1181/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vitali Rusnac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Tomuz împotriva lui Vitali Rusnac cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Vitali Rusnac și a fost casată integral hotărârea din 07 iulie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre,

constată:

La data de 27 septembrie 2019, Victor Tomuz a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitali Rusnac cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin recipisa din 10 septembrie 2018, Rusnac Vitali și-a asumat obligația față de dânsul de a restitui banii în sumă de 5500 de euro în termen de 3 luni, pentru automobilul de model Mercedes Sprinter, anul fabricării 2001, nr. de înregistrare XXXXX, conform contractului necompensat de utilizare auto, încheiat între Rusnac Vitali și Oglindă Igor la 12 februarie 2018 și creditul luat de dânsul conform contractului de credit nr. 402-1833f din 12 februarie 2018, perfectat de Banca Comercială „Energbank” SA pentru procurarea acestui automobil. În recipisă este menționat și faptul că, în caz contrar, dacă nu va fi restituită suma de bani, Rusnac Vitali s-a obligat să achite creditul în sumă de 5500 euro Băncii Comerciale „Energbank” SA.

Reclamantul a susținut că a fost contactat de Banca Comercială „Energbank” SA, fiind înștiințat că creditul nu se achită, în pofida faptului că Rusnac Vitali și-a asumat

obligăția de a-l achita. În acest sens, la 05 august 2019 a expediat pârâtului o reclamație, cu solicitarea de a restitui datoria în sumă de 5500 de euro în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației. La 28 august 2019, avocatul său Tăriță Andriana, a expediat reclamație la adresa unde Rusnac Vitali are înregistrată viză de reședință, precum și la adresa unde acesta locuiește. Însă, după recepționarea reclamației, pârâtul nu a reacționat și nu a executat obligația de restituire a sumei de 5500 de euro.

A solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 5500 de euro cu titlu de datorie, sumei de 654,95 de euro cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 10 decembrie 2018 – 13 septembrie 2019 și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Vitali Rusnac în beneficiul lui Igor Tomuz datoria în sumă de 5500 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 654,95 de euro, conform cursului BNM la momentul încasării și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 3593,25 de lei, cheltuieli de asistență juridică – 5000 de lei și cheltuieli pentru citarea publică – 90 de lei.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Vitali Rusnac și a fost casată integral hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Bălți, sediul Central, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 07 iulie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Vitali Rusnac în beneficiul lui Igor Tomuz datoria în sumă de 5500 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 654,95 de euro, în total 6154,95 de euro, în valută națională conform ratei de schimb a BNM la momentul executării hotărârii, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 8683,25 de lei.

La data de 04 august 2020 Rusnac Vitali a declarat apel împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către Vitali Rusnac și a fost casată integral hotărârea din 07 iulie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Vitali Rusnac în beneficiul lui Igor Tomuz datoria în sumă de 5500 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 654,95 de euro, conform cursului BNM la momentul încasării și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 3593,25 de lei, cheltuieli de asistență juridică – 5000 de lei și cheltuieli pentru citarea publică – 90 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că drept probă în susținerea pretențiilor sale, reclamantul a invocat recipisa din 10 septembrie 2018. Astfel, s-a constatat că între părți a avut loc tranzacția privind vânzarea-cumpărarea automobilului de model Mercedes Sprinter, anul fabricării 2001, numărul de înmatriculare XXXXX, ulterior părțile au reziliat benevol contractul, în acest sens întocmind recipisa din 10 septembrie 2018. Din conținutul recipisei nominalizate rezultă că Vitali Rusnac și-a asumat obligația de a restitui lui Igor Tomuz suma de 5500 de euro, achitată pentru

automobilul de model Mercedes Sprinter, anul fabricării 2001, numărul de înmatriculare XXXXX, în termen de trei luni până la 09 decembrie 2018 sau să achite suma dată în contul creditului acordat de către Banca Comercială „Energbank” SA lui Igor Tomuz.

Instanța de apel a indicat că, deși reclamantul solicită încasarea sumei de 5500 de euro cu titlu de împrumut, obiectul juridic litigios dedus judecării constituie de fapt încasarea datoriei în mărime de 5500 de euro asumate prin recipisa din 10 septembrie 2018, ca urmare a rezilierii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului.

Astfel, instanța de apel, invocând prevederile art. 700 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), potrivit cărora pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere, a concluzionat că Vitali Rusnac necesită să achite suma de 5500 de euro, ca urmare a neexecutării obligației de restituire a acestei sume, precum și dobânda de întârziere pentru perioada 10 decembrie 2018 – 13 septembrie 2019.

La data de 10 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vitali Rusnac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, menționând că, cauza a fost examinată în lipsa lui.

A susținut că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, fiind lipsit de dreptul de se expune pe marginea pretențiilor înaintate de către Igor Tomuz și anume, creditul a fost stins de către dânsul și soția lui, în limita sumei achitate în lei de către intimat, fapt confirmat prin certificatul eliberat de Banca Comercială „Energbank” SA. În acest certificat sunt incluse numai sumele care au fost achitate de către soții Rusnac băncii, însă, au mai fost și sume care au fost achitate intimatului, pentru a le depune la contul băncii, în total, suma achitată BC „Energbank” SA fiind de 100 000 de lei.

Recurentul a menționat că a fost lipsit de dreptul de a înainta acțiune reconvențională, deoarece după primirea automobilului și eliberarea recipisei, a depistat defecțiuni și schimb de piese la automobil.

Vitali Rusnac a afirmat că decizia motivată a instanței de apel nu a fost expediată în adresa lui, luând cunoștință de aceasta abia la 25 mai 2021.

La 30 iunie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Igor Tomuz, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 183), însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vitali Rusnac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 75 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Iar, art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă prevede că, dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților.

Materialele cauzei denotă că la 01 decembrie 2020 a fost pronunțat dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți, în ședința de judecată participând reprezentantul recurentului Rusnac Vitali, avocatul Boldesco Tatiana, împuternicită prin mandatul seria MA nr. 1551537 din 06 noiembrie 2020 (f.d. 129-133).

La 21 ianuarie 2021, instanța de apel a expedit copiază deciziei motivate la adresa electronică a avocatului Boldesco Tatiana, indicată în mandatul avocațional (f.d. 138-139).

La data de 10 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vitali Rusnac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare (f.d. 151-157).

În cererea de recurs, Vitali Rusnac a menționat că decizia motivată a instanței de apel nu a fost expedită în adresa lui, luând cunoștință de aceasta abia la 25 mai 2021, urmare a cererii lui din 21 mai 2021 (f.d. 143).

Analizând circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, or, decizia motivată a Curții de Apel Bălți a fost comunicată avocatului Boldesco Tatiana la 21 ianuarie 2021, respectiv, termenul limită de declarare a recursului a expirat la 21 martie 2021, pe când recursul a fost depus abia la 10 iunie 2021.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de Vitali Rusnac precum că decizia instanței de apel nu i-a fost expedită, deoarece actul judecătoresc a fost expedit reprezentantului acestuia, iar, în conformitate cu art. 75 alin. (4) coroborat cu art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, recepționarea de către avocat a actului de

procedură înlătură orice viciu de înștiințare a participanților, culpa reprezentantului fiind echivalentă culpei părții.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost declarat de către Vitali Rusnac cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs depus cu omiterea termenului de declarare, împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vitali Rusnac, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (1) și (2), 433 lit. b) și 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Vitali Rusnac se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic